

JATS XML - Upute za izradu i objavu članaka u XML formatu u Hrčak

Ove upute služe za informiranje i pomoć uredništvima časopisa koji žele izrađivati i objavljivati radove na Hrčku u XML formatu.

Hrčak i XML

Objavljivanje članaka u XML formatu dodatna je mogućnost objavljivanja radova na Hrčku, uz ručno upisivanje podataka te objavu PDF-a. Objava članaka u XML formatu **nije obavezna**.

Što je XML?

XML (eXtensible Markup Language) je format za označavanje, opisivanje i razmjenu podataka. To je proširiv i otvoren format koji je razumljiv računalnim programima, no dovoljno je intuitivan da bude razumljiv i ljudima.

XML se sastoji od oznaka (*tag*) i sadržaja tih oznaka. Oznaka se sastoji od elemenata i atributa.

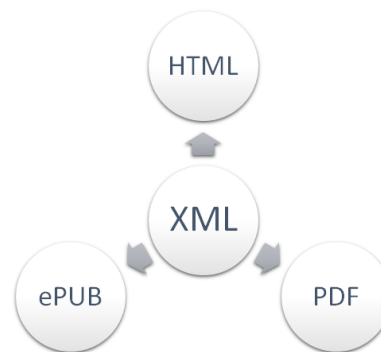
- `<element>` počinje i završava istom oznakom `</element>`
- `@atribut` dodatno upotpunjava značenje elementa: `<element type="testni">`
- Prazan `<element/>` se može označiti kosom crtom
- Svaki otvoren element mora se zatvoriti.

Imena oznaka nisu unaprijed definirana te mogu biti proizvoljna - osim ako ne postoji deklaracija na početku XML zapisa.

Detaljnijim opisivanjem članaka u XML formatu članak postaje malena, hijerarhijski strukturirana, tekstualna *baza podataka*.

Zašto pisati i objavljivati u XML-u?

- sofisticiranije pregledavanje i pretraživanje
- rudarenje sadržaja (*content mining*)
- interaktivniji sadržaj na sučelju
- brži dolazak do željenih članaka
- pretvorba XML formata u druge formate (HTML, ePUB, PDF)
- mogućnost čitanja članaka izravno sa sučelja bez preuzimanja dokumenta
- lakša razmjena podataka.

[blocked URL](#)

Što je JATS (Journal Article Tag Suite)?

Kako bi se nedvojbeno znalo koji elementi se koriste za izradu XML dokumenta, potrebno je koristiti standardizirani skup elemenata. Za izradu članaka u časopisu koristi se Journal Article Tag Suite (JATS).

Journal Article Tag Suite je skup elemenata i atributa koji se koristi za opis znanstvene literature u XML formatu, a za potrebe objavljivanja u digitalnom obliku. Standard se razvio iz National Library of Medicine (NLM DTD) standarda za opis znanstvenih *open access* časopisa, kojeg je prihvatila i koristi za objavljivanje baza PubMed Central. JATS je razvila [NISO \(National Information Standards Organization\)](#) organizacija, a odobrio ga je institut American National Standards Institute (ANSI) 2015. godine ([Z39.96-2015](#)).

JATS XML je alternativni način objavljivanja suvremenih znanstvenih i profesionalnih časopisa koji ima brojne prednosti u odnosu na tradicionalne metode objavljivanja. Jedna od ključnih prednosti JATS XML-a je povećanje mogućnosti pronalaska i dostupnosti članaka. To se postiže korištenjem standardiziranih oznaka (tj. skupa elemenata i atributa) za metapodatke o radu i časopisu, cjeloviti tekst, ali i reference, čime se olakšava indeksiranje i dohvaćanje članaka putem tražilica. Također, upotreba JATS XML-a omogućuje bolje očuvanje sadržaja i osigurava da su članci računalno čitljivi i lako se integriraju s drugim znanstvenim izvorima.

Za objavu na Hrčku koristi se **Journal Publishing Tag Library v1.1** set elemenata. Sve informacije o shemi mogu se pronaći na [službenim web stranicama](#).

Sadržaj:

- [NOVO](#) - Upute za izradu i objavu JATS XML-a kroz administratorsko sučelje Hrčka
- [Upute za samostalnu izradu i objavu članaka u XML formatu](#)